

FUNDACIÓ SERVEI GIRONÍ DE PEDAGOGIA SOCIAL (FUNDACIÓ SER.GI)

Seu social: Girona

Àmbit geogràfic: autonòmic

Forma jurídica: fundació

- 63 persones treballadores
- 6 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 15 persones voluntàries
- 25 persones sòcies
- 1.538 persones ateses en serveis a la infància i la joventut
- 4.575 persones ateses a altres col·lectius (exclusió residencial)

www.fundaciosergi.org

Breu història de l'organització

El 1979 es crea l'Associació Servei Gironí de Pedagogia Social oferint atenció a nois i noies orfes en un pis d'acollida que substituïa els hospicis tradicionals. A començaments dels anys 80, davant el problema social de l'augment de l'addicció a l'heroïna, s'hi dona resposta.

El 1984 s'engega un programa de formació adreçat a educadors i educadores. Aquesta formació porta a la creació de l'Escola d'Educadors Especialitzats, amb la voluntat de ser reconeguda com a Diplomatura Oficial. A finals dels 80 fa els primers passos cap a la Interculturalitat amb la creació de l'Escola Samba Kumbally el 1988. I el 1989 s'inicia l'Escola d'Estiu sobre Immigració i Interculturalitat.

En 1994 es dedica a tres programes: Escola d'Estiu sobre Interculturalitat, Dinamització Comunitària Intercultural i Intercanvi d'Experiències.

Entre 2001-05 es duu a terme la Gestió del Pla Comarcal d'Integració dels Immigrants a la Selva. I es posa en marxa l'Àrea de suport i assessorament a la gestió municipal de la diversitat i la immigració. S'engega el 2002 la nova Àrea d'habitatge, amb l'objectiu de facilitar l'accés i el manteniment de l'habitatge als col·lectius amb risc d'exclusió. I és durant aquesta dècada que la fundació comença a desenvolupar diversos projectes en l'àmbit de l'educació, tant en relació amb el sistema educatiu formal com en altres camps socioeducatius.

Missió

Volen promoure una millor qualitat de vida en els grups o minories amb dificultat en el seu desenvolupament personal, familiar o social, especialment d'aquelles persones que estan en una situació de vulnerabilitat per raons econòmiques, de discriminació per raons del seu origen social o cultural o de confusió per tenir un coneixement baix del context social on viuen.

Descripció de l'activitat

En coherència amb els principis fundacionals, la capacitat de generar efecte multiplicador i la viabilitat econòmica les actuals àrees són:

- Àrea d'Habitatge Social. Es facilita l'accés i el manteniment a l'habitatge a famílies en situació d'exclusió residencial. També es realitzen estudis en profunditat en matèria d'habitatge per les administracions.
- Àrea d'Educació. L'educació és un eix clau en la millora dels itineraris vitals de les persones, les famílies i les comunitats. S'incideix en els processos de reflexió i intervenció socioeducativa de les comunitats educatives per afavorir l'èxit

educatiu i els seus efectes, sobretot amb i per a aquelles persones, col·lectius i territoris en una situació de major vulnerabilitat i exclusió.

· Àrea de Ciutadania i Participació. Estem davant una ciutadania formada per persones de diferents orígens, valors i maneres de concebre el món que canvia la fesomia i la composició demogràfica i social dels municipis i barris. Per a l'abordatge de l'actual realitat diversa, de canvis i de necessitats emergents de cada territori, es participa en les polítiques d'acollida, d'inclusió i d'igualtat d'oportunitats per a tota la ciutadania.

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

MICROBEQUES 16+

Breu descripció

Des de l'Àrea d'educació de Fundació [SER.GI](#) duem a terme diferents projectes que tenen com a objectiu general l'acompanyament socioeducatiu a persones joves en risc d'exclusió social a causa de la seva situació personal, familiar, social i/o econòmica. Amb aquests projectes pretenen facilitar l'accés a joves als estudis postobligatoris: cicles de formació professional, batxillerat i graus universitaris, i a altres formacions professionalitzadores que millorin la seva ocupabilitat. Es treballa per l'apoderament d'aquestes joves i per acompanyar-les en processos d'autoco-neixement i visibilització de les seves capacitats i competències.

MicroBeques 16+ és una iniciativa per donar oportunitats educatives a joves adolescents en situació vulnerable, que participen dels projectes de l'àrea. Moltes persones joves abandonen els estudis per falta de recursos de les seves famílies i s'allunyen així de millorar les seves expectatives de vida en un moment clau: la transició cap a l'edat adulta. Són adolescents en situació de fracàs escolar i risc d'exclusió social que necessiten una oportunitat per tal de retornar als itineraris formatius reglats o optar als no-reglats o laborals. Aquesta formació postobligatoria té un cost econòmic que moltes famílies no poden permetre's, ja sigui per l'import de les matrícules, el material de text/tecnològic o els desplaçaments. Aquest obstacle no només desanima la continuïtat dels seus estudis sinó que pot abocar a un abandonament del seu itinerari de vida o desconfiança en la societat que l'envolta.

A través de MicroBeques 16+ s'ofereix un ajut econòmic a aquestes joves, a més a més del seguiment i acompanyament que ja se'ls fa des dels projectes. Aquesta petita beca els permet pagar matrícules, taxes, targetes de transport, material escolar, material tecnològic, etc. per tal de poder continuar amb el seu procés formatiu. Els recursos econòmics s'han obtingut a través, entre d'altres, d'una campanya de crowdfunding.

Aportació de valor de la iniciativa

La iniciativa "MicroBeques 16+" va molt més enllà de ser un ajut econòmic. En primer lloc, perquè l'acompanyament que es fa durant la fase prèvia, el durant i el després a les persones joves participants és un factor clau d'èxit. Aquest possibilita un vincle amb la persona jove que permet fer un procés de motivació i treball personal amb ella, element imprescindible donat el perfil de vulnerabilitat de les participants. D'aquesta forma, es produeixen canvis significatius en la seva vida, aflorant una sèrie d'oportunitats que no havien tingut o contemplat anteriorment. Per tant, suposa un impacte positiu en la seva vida.

En segon lloc, perquè a més de tenir impacte en la vida de les persones que hi participen directament, també en té en el seu entorn. A través de la difusió tant de l'acció com dels seus resultats es contribueix a sensibilitzar la societat entorn de les desigualtats en l'accés a la formació, i en la importància de generar mecanismes d'equitat i igualtat d'oportunitats.

Necessitats identificades

Atesa la precarietat econòmica de la gran majoria de les persones joves participants i de les seves famílies, se'ls fa sovint molt complicat continuar els estudis o accedir a les formacions que voldrien. A vegades pel cost de la matrícula i/o mensualitats, els materials (llibres de text, ordinadors, eines específiques com maletí d'eines o roba, etc.) i també per no poder-se costejar el transport.

Joves que viuen a poblacions petites es troben que al seu territori no hi ha recursos formatius suficients o adients i han de desplaçar-se a altres ciutats. Això fa que molts d'elles i d'ells no puguin realitzar la formació desitjada i, o bé accedeixen a estudis que no els acaben d'agradar i els solen abandonar, o bé, directament no continuïn estudiant i restin a casa.

Aquest fet els provoca estats d'apatia, desmotivació, canvi d'hàbits, conductes disruptives i altres alteracions que els afecten a nivell físic i, especialment a nivell psicològic i emocional.

El suport econòmic per poder pagar matrícules, material escolar, llibres de text, ordinadors, transport o altres despeses relacionades amb la formació, garantint l'accés dels nostres joves participants en els diferents projectes, a unes activitats pròpies i necessàries de les persones de la seva edat. Facilita poder tenir estudis, accedir a feines dignes, compartir espais normalitzats, etc. Es tracta, en definitiva, de garantir l'equitat en l'accés i, per tant, donar oportunitats a aquelles persones en situació desfavorida.

Principals objectius assolits

- Garantir l'equitat educativa joves vulnerables, participants en els diferents projectes de l'entitat, que necessiten un acompanyament socioeducatiu.
- Facilitar-los l'accés a estudis postobligatoris –cicles, batxillerat i graus universitaris, i a altres formacions professionalitzadores– que millorin la seva ocupabilitat.
- Aconseguir normalitzar les seves situacions i tenir les mateixes oportunitats que la resta de persones que no es troben en situació d'exclusió social.
- Assolir una millora en la qualitat de vida de les persones participants, acompanyant-les en el seu retorn al sistema educatiu.
- Cobrir el cost de matrícules i/o mensualitats, material tecnològic i escolar, o el transport, que pot dificultar la continuïtat de la seva formació.
- Incidir en acompanyament en processos d'apoderament, autoconeixement i capacitat, especialment de les dones participants.

Principals resultats obtinguts

Resultats quantitatius:

- 30 joves (18 nois i 12 noies) han rebut una "MicroBeca" per a continuar la seva formació postobligatòria:
- 13 matrícules de cicles formatius, cursos, proves d'accés, etc.
- 8 compres de material tecnològic (ordinadors i dispositius mòbils)
- 8 abonaments de transport públic
- 2 "packs" de material escolar específic
- 5 necessitats variades: pagament de taxes, sortides, etc.
- El 100% de les persones que han rebut l'ajut han mantingut la formació i no l'han abandonat.
- S'ha dut a terme una campanya de crowdfunding, on hi han aportat 36 persones.
- S'ha dut a terme un acte públic de difusió de la iniciativa (Amb tu, segueix!), que han preparat i protagonitzat pels joves, on han assistit 30 persones.
- Resultats qualitatius:
- Aquestes 30 persones sense l'ajut no haurien pogut continuar estudiant. Les destinatàries són joves que es queden fora d'altres sistemes de beques d'estudis.
- S'ha contribuït a una millora de la igualtat d'oportunitats i l'equitat en l'accés a la formació, per part de joves en situació de vulnerabilitat.
- L'acompanyament que es porta a terme des dels projectes ha estat imprescindible tant abans, com durant, com després d'haver rebut la MicroBeca.
- La motivació i implicació de les participants ha estat evident, en relació amb els seus estudis i amb altres aspectes de la seva vida.
- La difusió de la iniciativa ha permès sensibilitzar i fer evident una manca social.

Abast de l'experiència

El col·lectiu destinatari són joves de més de 16 anys (amb les seves respectives famílies), en risc d'exclusió social que participen dels projectes de l'Àrea d'educació de la Fundació. En concret, el públic diana de l'experiència són un total de 500 joves dels municipis de Celrà, Lloret de Mar i Salt (província de Girona). A totes aquestes joves se'ls fa un acompanyament educatiu, laboral i/o emocional. D'aquestes, un total de 30 han pogut gaudir, a més, d'una MicroBeca 16+.

Cal tenir en compte com a agents socials implicades dos col·lectius:

- Professionals de l'àmbit social i educatiu. La coordinació i el treball en xarxa són elements imprescindibles dins la tasca que es porta a terme des dels projectes. Als municipis de Celrà, Lloret de Mar i Salt s'ha treballat amb un total de 150 professionals de 95 recursos diferents.
- Ciutadania en general. La campanya de crowdfunding (36 persones han fet aportació) i l'acte públic (30 assistents) estan dirigits i oberts a tota la ciutadania.

Persones implicades en l'experiència

Treballadores: 10

Membres equips directius: 3

Sòcies: 36

Ateses: 30

Voluntàries: 4

Altres: 10

(joves han cedit la seva imatge i veu)

Principals factors clau d'èxit

- Es tracta d'una acció concreta que es porta a terme dins de projectes més amplis de la Fundació [SER.GI](#), que ja estan consolidats i que tenen resultats positius. Per tant, és una acció detectada com a necessària des de l'experiència de l'entitat i complementària, ja que té efectes positius multiplicadors en els projectes estables i de llarg recorregut que es porten a terme.
- Les MicroBeques 16+ cobreixen un buit que d'altres ajuts no ofereixen, és a dir, són una alternativa que permet continuar estudiant a joves que sense aquesta beca no podrien fer-ho.
- No només es tracta d'ajudes econòmiques, sinó que l'acompanyament personalitzat de les educadores dona garantia de seguiment i continuïtat a la persona jove, i a més potencia el seu apoderament quant a la seva trajectòria educativa, laboral i emocional.

- Aquest acompanyament es porta a terme d'una forma estable en el temps, des d'una mirada capacitadora cap a la persona, i personalitzada segons cada jove i cada situació.
- La difusió a través de xarxes, campanya de crowdfunding, acte obert, etc. que s'han portat a terme han possibilitat que tant agents socials com la ciutadania (sobretot dels territoris implicats) s'hagin interessat per la iniciativa.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

Una de les principals dificultats a superar ha estat la d'aconseguir finançament per a poder tirar endavant aquesta iniciativa. Des de feia temps, a través de l'acompanyament a joves, des de la fundació es veia la necessitat de poder oferir MicroBeques per poder complementar la tasca que ja es porta a terme des dels projectes. A través d'un finançament directe i de la campanya de crowdfunding es van poder obtenir els diners necessaris per tirar endavant la iniciativa.

Un altre aspecte a tenir en compte ha estat la dificultat d'aconseguir plaça als estudis que els i les joves havien triat. És important, després d'un procés molts cops llarg i complex, de motivació i autoconeixement del/la jove, que pugui aconseguir estudiar allò que vol. En cas contrari, el procés es pot trencar i costa molt que la persona es torni a motivar. Per tant, ha calgut fer una tasca de recerca de possibilitats i de negociació amb centres educatius i formatius per tal de garantir que aquestes joves estudiïn allò que les motiva.

Com a repte també hi havia el de la participació de les persones joves, en el sentit de no ser només beneficiàries de l'ajut sinó implicar-s'hi d'una forma activa. A més de la seva implicació durant tot l'acompanyament, en concret dins la iniciativa de MicroBeques 16+ hi ha participat directament preparant i protagonitzant l'acte "Amb tu, segueix!".

Elements innovadors que aporta l'experiència

Com a element innovador, es destaca que la fórmula "beca + acompanyament" és una de les tendències actuals assenyalades com a exitoses per part d'estudis i entitats (com per exemple la Fundació Jaume Bofill) i que aniran en alça en els anys vinents. El motiu és que els efectes positius de treballar de forma simultània els dos aspectes són multiplicadors: una beca sense acompanyament té poc impacte i resultats sobretot amb persones en situació de vulnerabilitat, i l'acompanyament sense la beca per poder culminar el procés de motivació i apoderament acaba desmotivant.

La iniciativa MicroBeques 16+ també aporta la visibilització d'una problemàtica i un deure que tenim com a societat: oferir oportunitats educatives reals per a tothom, en condicions d'equitat. Un element innovador que s'ha utilitzat ha estat la campanya de crowdfunding, per la qual s'han generat vídeos, infografies, l'acte "Amb tu, segueix!", etc.

També cal tenir en compte, com ja s'ha mencionat, que aquests ajuts cobreixen despeses i conceptes que d'altres beques d'estudis no fan, per tant, un element d'innovació és justament aquesta flexibilitat de poder permetre continuar amb el seu procés formatiu a joves que, sense aquesta MicroBeca, no ho podrien fer.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

Es tracta d'una iniciativa que té potencial de transferència i replicabilitat perquè es pot implementar en moltes d'altres organitzacions i projectes que fan acompanyament i seguiment a persones joves. La idea de conjugar aquests dos elements (beca + acompanyament) es pot portar a terme en qualsevol àmbit. Després caldria analitzar, en el context de cada entitat o organització, quina seria la millor opció per aconseguir el finançament per poder-ho tirar endavant: subvenció, campanya de crowdfunding, etc. Però l'experiència com a tal és totalment extrapolable i susceptible de ser implementada en altres organitzacions i territoris.